

ΣΤΑΣΕΙΣ

βιβλία

Δημήτρης Τ. Αναλίσ: *Ή Σκιά πού Χτίζει*, Πολυπλάνο
 Μιχάλης Γκανάς: *Άκάθιστος Δείπνος*, Κείμενα
 Ζέφη Δαράκη: *Ό Λύκος του Μεσονυχτίου*, Κέδρος
 Χάνος Μάγκνους Έντασενσμπέργκερ: *Ποιήματα*, Γράμματα
 Πάνος Εύαγγελίνος: *Σοβαρά και Γελοία (Α,Β,Γ)*, Μυτιλήνη
 Τάσος Κόρφης: *Ένα Ήρημο Σπίτι*, (Β' Έκδ., Πρόσπερος
 Στέφανος Ξένος: *Τρέλλες*, Άθήνα
 Δημήτρης Π. Παπαδημητρίου: *Άσκήσεις*, Άθήνα
 Σάκης Παπαδημητρίου: *Κωδικοπληκτρονικά*, Διαγώνιος
 Κώστας Πασβάντης: *Ή Άλλη Άνοιξη*, Άθήνα
 Μανώλης Πρατικάκης: *Λιβιδώ*, Κέδρος
 Ταντέους Ρόζεβιτς: *Ποιήματα*, Διαγώνιος
 Ντίνος Σιώτης: *Δεκατρία Ήλεκτρικά Ποιήματα*, Τό Καλώδιο

Δήλωση

Μέ τόν Καλοκύρη σκεφτήκαμε άρχές του χειμώνα του '68 νά βγει ένα βιβλίο συλλογικό τής παρέας: άπό ένα διήγημα ό καθένας, άφου ώς τότε ήταν ό μόνος μέ τυπωμένη δουλειά. Είπαμε γιά δέκα περίπου διηγήματα κι επειδή είμασταν λιγότεροι προσπαθούσαμε νά βρούμε κι άλλους νεαρούς πού έγραφαν. Τότε γνωρίσαμε και τήν Άλέκα: μαζεύομασταν σέ διάφορα σπίτια και διαβάζαμε κείμενα: τά δεχόμασταν ή όχι. Άρχές του '69 αναληφτήκαμε μέ τήν Άλέκα στους ουρανόους, τσακώθηκα μέ τόν Καλοκύρη και ή υπόθεση σταμάτησε εκεί. Τέλος καλοκαιριού του '71 ό Καλοκύρης, ή Άλέκα κι εγώ συναντηθήκαμε στό Κορφού, στήν παραλία και κεί μās μίλησε γιά ένα περιοδικό: ήταν άκριβώς τό Τράμ: είχε σκεφτεί άκόμη και τό σχήμα. Συμφωνήσαμε νά έλέγχουμε μαζί τήν ύλη: τήν έκδοση έπρεπε νά αναλάβει γυναίκα γιατί μάθαμε πώς έπρεπε νά 'χαμε πάει στό στρατό γιά νά 'χουμε τέτοιο δικαίωμα: ήταν ή Μαρύ. Τότε γνώρισα και τό Σουλιώτη στή Δαγκλή. Άσχολήθηκα μέ τό Τράμ (όνομάστηκε έτσι άπό τόν Κ. Ξέω άπό τό Γερμανικό στή Φλέμιγκ πηγαίνοντας νά φάμε στόν Στέλιο στό σινεμά Μαρί: (ό υπότιτλος «ένα δχημα» άνήκει σέ ήμιτελές μυθιστόρημα τής Άλέκας) συνολικά πέντε ή έξι ώρες: διάβασα τήν ύλη του πρώτου και του δεύτερου τεύχους, κι όχι όλη τήν ύλη άπ' ό,τι θυμάμαι (ζει ό Κ. ως μέ διορθώσει) αντίρρηση έφερα στό

διήγημα του Λιβεριάδη μόνο κι όντως μπήκε στό περιοδικό πολύ άργότερα: δέ μ' άρεσαν κι άλλα πράγματα αλλά έβγαλα τό σκασμό. Ό Κ. ψόφησε στή δουλειά: τυπογραφείο, μεταξοτυπίες στό χέρι, κλισέ κ.ά. τόν βοήθησα μόνο μιά ώρα στό τράβηγμα του δεύτερου έξωφυλλου στού Δημητρίελια (έκει γνώρισα τόν Καμπουρίδη) ίσως κάπως και στά χρώματα, τίποτ' άλλο: μετά δέν πατούσα πουθενά ώσπου άγανάχτησε και μου 'στειλε σημείωμα άν μέχρι τήν τάδε μέρα και ώρα δέ δώσω σημεία ζωής θά θεωρήσει ότι παίρνει πάνω του τό Τράμ. Άφησα τήν προθεσμία να κυλήσει σιωπηλά: τόν ξαναείδα επί μονίμου βάσεως πιά μετά δύο χρόνια. Έτσι δυστυχώς γιά μένα δέν «μετέτρεψα» τό δχημα αυτό μιάς φυγής σέ δχημα κοινωνικής κριτικής, σέ δχημα έλευσης*. Θά 'θελα ίσως, αλλά κανείς δέν τό κατάλαβε μιά και σέ κανένα δέν τό είπα. Αυτά τά επιφανειακά: γιά τά παρασκήνια, άν είμαστε καλά, τόν επόμενο αιώνα.

*Κωστή Μοσκόφ «Ή κοινωνική συνείδηση στήν ποίηση τής Θεσσαλονίκης» Θεσσαλονίκη 1978, 64. Έπίσης στό ποίημα τής σελίδας 66 λείπουν οι λέξεις «μαλάκας» και «άρχιδια». Ευχαριστώ τήν ευγενική ψυχή πού μου 'δωσε τό βιβλίο του δεκαπενταύγουστο στήν Τορώνη όπου τελευταία παρασιτώ.

Πάνος Θεοδωρίδης